

Samenvatting

Het college stelt de raad voor om de Inclusie Agenda Maastricht 2026-2029 vast te stellen. De nieuwe Inclusie Agenda Maastricht, met de titel “Een toegankelijke stad, waar je meedoet”, is gericht op het verbeteren van gelijke kansen voor onze inwoners ongeacht beperking, achtergrond of herkomst, leeftijd, genderidentiteit.

Maastricht wil een stad zijn waar niemand wordt buitengesloten. De Inclusie Agenda 2026–2029 geeft richting aan beleid voor gelijke kansen in wonen, werk, onderwijs, mobiliteit, vrije tijd en zorg. Het plan bouwt voort op eerdere resultaten en speelt in op nieuwe uitdagingen zoals vergrijzing en groeiende diversiteit. Door toegankelijkheid, inclusieve communicatie en samenwerking met partners te versterken, creëren we een stad waarin iedereen zich welkom voelt. Dit is niet alleen een wettelijke verplichting, maar ook een investering in sociale samenhang, gezondheid en economische kracht. Samen maken we Maastricht inclusiever, voor iedereen.

1. Beslispunten

1. Het college stelt aan de raad voor om de Inclusie Agenda Maastricht voor de periode 2026-2029 vast te stellen als richtinggevend kader voor een inclusieve stad waarin iedereen volwaardig meekan doen.
2. Het college stelt de raad voor om voor deze inclusieagenda incidenteel in 2026 een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen en vanaf 2027 structureel een bedrag van € 200.000 beschikbaar te stellen vanuit de algemene middelen, met verwerking in de 1^e bestuursrapportage 2026.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 20 januari 2026:

Conform.

2. Aanleiding

Maastricht wil een stad zijn waarin iedereen mee kan doen. Sinds de ondertekening van het VN-verdrag inzake de rechten van mensen met een handicap (2016) zijn gemeenten wettelijk verplicht om inclusiebeleid te voeren. De vorige Inclusie Agenda (2019–2022) heeft resultaten opgeleverd, maar er blijven drempels in wonen, mobiliteit, communicatie en participatie. Nieuwe maatschappelijke uitdagingen zoals vergrijzing, groeiende diversiteit en digitalisering vragen om een geactualiseerde agenda.

3. Beoogd effect

Met deze inclusieagenda willen we extra stappen zetten richting een stad waarin iedereen kan meedoen. We richten ons daarom op alle doelgroepen die hier nu belemmeringen in ervaren en ook op alle leefgebieden. Dit doen we langs 5 speerpunten met ieder specifieke thema's:

Speerpunt	Doel	Thema
Ergens kunnen zijn en Ergens Kunnen komen	Fysieke toegankelijkheid van de stad	➤ Toegankelijk vastgoed volgens de NEN-norm ➤ Openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeting ➤ Woonbeleid dat inzet op gelijke kansen ➤ Onderwijshuisvesting die ruimte biedt aan diversiteit ➤ Toegankelijke sport mee bewegen in de buurt ➤ Vervoer dat iedereen in beweging brengt
Iedere dag doet er toe: Meedoen in werk, onderwijs en vrije tijd	Zinvol deelnemen en meedoen aan dagelijks leven	➤ Sociale zekerheid en werk dat werkt voor iedereen ➤ Leren zonder drempels ➤ Vrije tijd die verbindt
Leven in Balans met Welzijn & Zorg	Toegang tot passende zorg en ondersteuning	➤ Sociale basis en inclusie gaan hand in hand ➤ Samen naar een Gezond Maastricht ➤ Zorg voor iedereen, zorg die past
Samen zichtbaar voor een stad waarin iedereen telt	Kracht van diversiteit bevorderen	➤ Tegengaan van discriminatie & polarisatie ➤ Versterken van belangenbehartiging ➤ Bewustwording en educatie, samen inclusief

De gemeente als goede voorbeeld voor Inclusie	Een inclusieve organisatie met inclusief beleid	➤ Inclusief werkgeverschap ➤ Toegankelijke gebouwen ➤ Begrijpelijke en inclusieve communicatie ➤ Maatschappelijk verantwoord inkopen ➤ Expertisebevordering binnen de organisatie
---	---	---

4. Argumenten

1.1 *De agenda is gericht op het verbeteren van inclusie voor alle verschillende doelgroepen*

Waar de vorige inclusie agenda focuste op het VN verdrag voor mensen met een handicap wordt in deze inclusieagenda gekeken naar alle doelgroepen die problemen ervaren met inclusie. Bijvoorbeeld op basis van fysieke en mentale beperkingen, hun culturele achtergrond of hun seksuele voorkeur.

1.2 *De agenda beslaat alle levensgebieden*

De agenda is opgesteld vanuit de vraag wat inwoners nodig hebben om zelfstandig en volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Daarbij is aandacht voor zowel fysiek ergens kunnen komen, maar ook voor leefgebieden zoals werk, vrije tijd, zorg en welzijn.

1.3 *De agenda sluit aan bij wettelijke verplichtingen en opgaven*

Het VN-verdrag voor mensen met een handicap schrijft voor dat alle gemeenten een inclusieagenda moeten opstellen die aangeeft hoe aan dit verdrag wordt voldaan. Er wordt gestimuleerd deze agenda breder op te stellen voor alle doelgroepen. In deze agenda is gewerkt vanuit de wettelijke verplichtingen van het VN-verdrag maar is ook aandacht voor andere uitdagingen op het gebied van inclusie.

1.4 *De agenda is breed maatschappelijk opgesteld en gedragen*

Afgelopen jaren is er al veel input gegeven en opgehaald met betrekking tot het verbeteren van toegankelijkheid en inclusie in de stad. Naast het verwerken van deze input is er ook actief input opgehaald via belangenorganisaties en individuele gesprekken. Daarnaast is de onafhankelijke adviesraad intensief betrokken in het voortraject.

1.5 *De agenda biedt voldoende concreetheid en tegelijkertijd flexibiliteit*

In de agenda zijn per thema concrete acties opgenomen die binnen de looptijd van de agenda uitgevoerd worden. Deze acties zijn in balans met de beschikbare capaciteit en middelen. Tegelijkertijd biedt de agenda ook ruimte om verder te nuanceren en concretiseren op basis van signalen uit de stad en gesprekken met belanghebbenden.

2.1 *Het toegankelijker maken van de openbare ruimte vraagt extra investeringen*

Een van de thema's van de inclusieagenda is het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Het gaat hierbij om knelpunten op locaties waar geen werkzaamheden gepland staan. Om jaarlijks een aantal verbetertrajecten op te kunnen pakken zijn daarom extra middelen nodig. De hoogte van de middelen is afgestemd op de gewenste verbeteringen en de beschikbare capaciteit om deze projecten op te pakken.

2.2 *Belangenbehartiging en bewustwording vraagt extra investeringen*

Vanuit de samenleving kwam bij de participatie nadrukkelijk naar voren dat het verbeteren van inclusie begint bij bewustwording, kennis en vooral ook onderlinge dialoog. Om dit te faciliteren en stimuleren is in de inclusieagenda het opstellen van een subsidieregeling inclusie, diversiteit en gelijkwaardigheid opgenomen. Hier zullen een aantal bestaande subsidiepartijen onder gaan vallen zoals COC en Stichting Samen Onbeperkt, maar ook mogelijke nieuwe partijen die zich richten op andere doelgroepen. Om zowel de taken als de doelgroepen uit te kunnen bereiden zijn extra middelen nodig.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 *Nog niet alle ambities zijn vertaald naar concrete actiepunten met concrete deadlines*

De inclusieagenda bevat veel verschillende thema's en doelstellingen. Bij elk thema zijn verschillende acties benoemd maar hier zijn niet in alle gevallen concrete plannen of middelen aan gekoppeld. In sommige gevallen komt dit doordat er eerst onderzoek gedaan moet worden, soms ook omdat er onvoldoende capaciteit is om op alle thema's het maximale te doen. De inclusieagenda vormt wel een basis en kapstok om in de komende 4 jaar te intensiveren op de verschillende thema's als die wens er is.

6. Financiële gevolgen

In de inclusieagenda zijn een aantal actiepunten opgenomen waarvoor financiële middelen nodig zijn. Voor een gedeelte van deze actiepunten is bestaande dekking voorhanden. In deze paragraaf worden enkel de actiepunten genoemd waarvoor een beroep wordt gedaan op de algemene middelen.

Kosten

Actiepunt	2026	2027	2028	2029
Jaarlijks budget voor verbeteren toegankelijkheid openbare ruimte	€150.000	€150.000	€150.000	€150.000
Subsidieregeling diversiteit, inclusie & gelijkwaardigheid	€ 0,00	€150.000	€150.000	€150.000
Totaal	€ 150.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000

Dekking

Dekkingsbron	2026	2027	2028	2029
MJIP Mobiliteit	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Antidiscriminatiebeleid & Regenbooggelden		€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Algemene middelen	€ 100.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Totaal	€ 150.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000

Bedragen zijn exclusief btw. De btw voor deze projecten is volledig compensabel.

Na besluitvorming vindt verwerking plaats in de 1^e bestuursrapportage 2026

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Na akkoord van college wordt de inclusieagenda geagendeerd voor de raadsvergadering van 3 maart 2026. Nadat de gemeenteraad de inclusieagenda heeft vastgesteld, zorgt het college, samen met de partners in de stad voor de uitvoering van de acties zoals opgenomen in de agenda. Jaarlijks wordt in de domeinvergadering stilgestaan bij de voortgang. In het eerste jaar wordt daarnaast het monitoringskader en implementatieplan verder uitgewerkt.

8. Communicatie

Er wordt een publieksvriendelijke versie van de inclusieagenda ontwikkelt om deze te delen met de stad. Daarnaast worden alle partijen die betrokken zijn geweest bij het opstellen van de agenda geïnformeerd over vaststelling ervan.